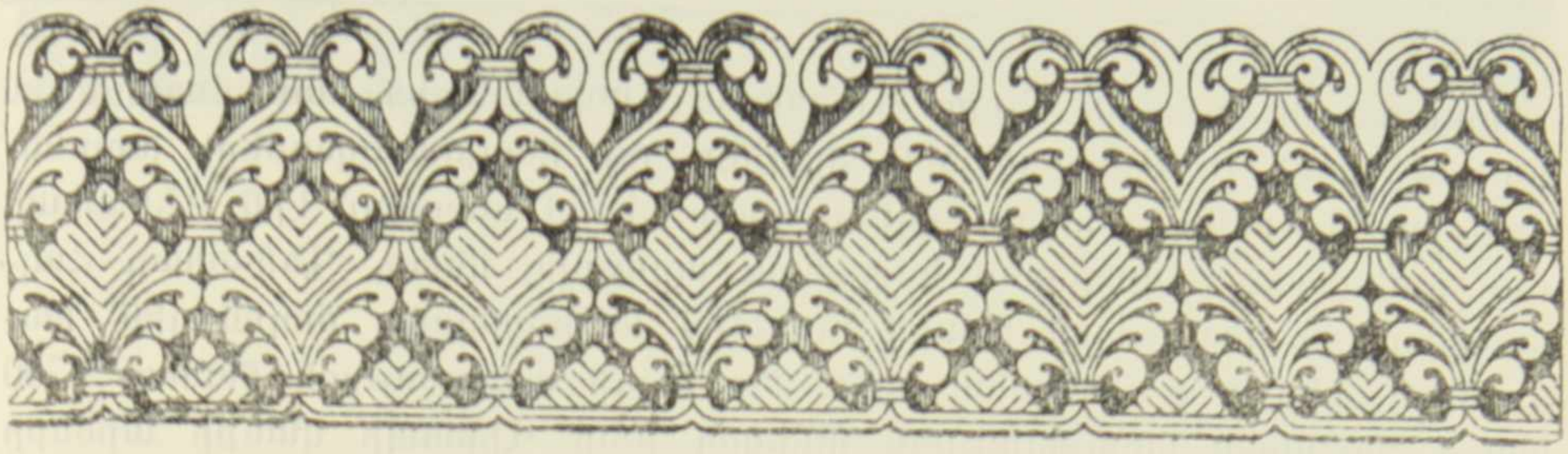

ՎԵՀԱՓԱՌ ՀԱՅՐԱՊԵՏԻ ԱՅՑԸ ԽՈՐ ՎԻՐԱՊ ԵՎ ԱՐԱՐԱՏԻ ՇՐՋԱՆ

Ամենայն Հայոց Կաթողիկոս Նորին Ս. Օծություն Տ. Տ. Գարեգին Ա Վեհափառ Հայրապետը Շիրակ և Արցախ աշխարհներին և Մոսկվա՛ի հայ համայնքին տված հովվապետական այցելություններից հետո, սույն թվականի հուլիսի 25-ին առաջին անգամ, իբրև Ամենայն Հայոց Կաթողիկոս, ուխտավորաբար գտնվեց Խոր Վիրապի պատմական վանքում՝ իր աղոթքը միախառնելու հայոց հավատքի հայր Ս. Գրիգոր Լուսավորչի աղոթքին և Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնից իր հայրական օրհնությունները տանելու Արարատի շրջանում բնակվող իր սիրեցյալ հոտին՝ ուղեկցությամբ Արարատյան Հայրապետական թեմի առաջնորդական փոխանորդ գերաշնորհ Տ. Գարեգին արքեպս. Ներսիսյանի, Կանադա՛ի հայոց թեմի առաջնորդ Հովնան արքեպս. Տերտերյանի, Ամերիկայի Միացյալ Նահանգների Արևմտյան թեմից՝ Ֆրեզնոյի հոգևոր հովիվ Սասուն վրդ. Զմրուխտյանի, Ս. Էջմիածնի միաբաններից՝ Սեպուհ վրդ. Զուլջյանի, Միքայել ծ. վրդ. Աջապահյանի, բարեշնորհ Վարուժան և Սարգիս սարկավագների:

Առավոտյան ժամը 10-ն է: Արարատի շրջանի մուտքի մոտ Վեհափառ Հայրապետին դիմավորելու և բարի գալուստ մաղթելու են եկել տեղական իշխանության ղեկավարները, բազմաթիվ հյուրեր: Ծափողջույններով, ծաղիկներով և ավանդական աղ ու հացի հյուրասիրությամբ Վեհափառ Հայրապետին ընդառաջ են գալիս դպրոցահասակ երեխաները: Նրանք իրենց հայացքներից ցոլացող խինդ ու բերկրանքով, ուրախությամբ և մանկական անուշ ժպիտով են դիմավորում Վեհափառ Հորը: Պատմական է պահը և հիշարժան՝ բերք ու բարիք արարող արարատցու համար, բարիգալստյան իր խոսքում նշում է Խոր Վիրապի վանահայր Տ. Մխիթար քհն. Սարիբեկյանը:

Մինչ ավտոմեքենաների շարասյունը ուղղվում էր դեպի Խոր Վիրապ, դաշտ ու այգի թողած գյուղացիները Փոքր Վեդի գյուղաքաղաքի կենտրոն էին փութացել՝ տեսնելու Վեհափառ Հայրապետին և ստանալու նրա շնորհաբաշխ օրհնությունները: Կրկին բարիգալստյան, կրկին երկպակեցության և արևշատության մաղթանքներ: Խոր Վիրապի փոքրիկներից կազմված երգչախմբի մանկական անուշ ու զիլ ձայներով «Հրաշափառ»-ի երգե-

ցողության հնչյունների ներքո Վեհափառ Հայրապետին առաջնորդում են Խոր Վիրապի Ս. Աստվածածին եկեղեցի, ուր հավատացյալների խուռներամ բազմությունն ու տեղի հոգևոր դասը սիրով սպասում էին Վեհափառ Հոր գալստյանը: Եկեղեցում կարճատև աղոթքից հետո, Վեհափառ Հայրապետը, իր հայրական խոսքն ուղղելով հավատացյալ ժողովրդին՝ հավատքով, սիրով և միաբանությամբ մեր ազգի պատմության համար 1700 տարի շարունակ առաքելություն ունեցող Խոր Վիրապի վանքի արժեքը լավագույնս ապրելու կոչ է անում: Նա մաղթում է նաև պտղաբերություն և առատություն Հայոց դաշտերին ու այգիներին:

Այնուհետև եկեղեցու սեղանատանը Վեհափառ Հայրապետի պատվին տեղի է ունենում ընդունելություն:

Այստեղից Վեհափառ Հայրապետն ուղևորվում է շրջանային կենտրոն՝ Վեդի ավան: Ամենուրեք, գյուղամիջյան ճանապարհներին, ճամփեզրերին ցնծություն և անսահման ուրախություն է տիրում Վեհափառ Հայրապետի գալստյան առիթով:

Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսը հարգանքի իր տուրքն է մատուցում Վեդի ավանի եղբայրական գերեզմանատունը հանգչող Հայաստանի սահմանամերձ շրջաններում և Արցախում զոհված հայորդիների հիշատակին: Հոգեհանգստյան աղոթքից և ծաղկեպսակի զետեղումից հետո, Վեհափառ Հայրապետը ելնում է ամֆիթատրոն, ուր, չնայած այրող և կիզիչ արևին, հազարավոր հայորդիներ, երկար սպասումներից հետո, հոտնկայս ծափահարություններով դիմավորում են Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսին: Այստեղ մանկապարտեզի սաների կատարմամբ հնչած **«Խորհուրդ Մեծ և Սքանչելի»** շարականը, աղոթքներն ու ազգային-հայրենասիրական երգերը հուզմունքով են լցնում բոլորի սրտերը:

Արարատյան թեմի առաջնորդական փոխանորդ Գարեգին արքեպիսկոպոսը ողջույնի խոսք է ասում և հրավիրում Վեհափառ Հայրապետին՝ իր հայրական պատգամն ու հորդորները տալու ժողովրդին: Անդրադառնալով հավատքի պահպանմանն ու զորացմանը, Վեհափառը կոչ է ուղղում տարեց, միջին և երիտասարդ սերնդի ներկայացուցիչներին և փոքրերին՝ հավատարիմ մնալու լուսավորչահիմն հավատքի ավանդներին և հայրենաշինության վեհ գործին:

Հավատացյալ ժողովրդի ուղեկցությամբ Վեհափառ Հայրապետը բարձրանում է բարձունքի վրա գտնվող Եղեռնի զոհերի հուշարձան, և քիչ այն կողմ գտնվող տարածքի վրա, Վեհափառի հոգեհանգստյան աղոթքից հետո, զետեղվում է զոհված ազատամարտիկների հիշատակին նվիրված հուշաքարը:

Վեդի ավանում երկժամյա դադարից հետո, շրջանային և քաղաքային իշխանությունները, ի պատիվ Վեհափառ Հայրապետի, կազմակերպել էին հյուրասիրություն Խոսրովի պատմական արգելանոցի գեղատեսիլ մեկ անկյունում:

Վերջում Վեհափառ Հայրապետը, իր գնահատանքը հայտնելով և հայրական օրհնությունները բաշխելով բոլոր կազմակերպիչներին, Խոր Վիրապի վանահայր Տ. Մխիթար քհն. Սարիբեկյանին և ներկաներին, կոչ արեց բոլորին միշտ նորոգված, արդար և ազնիվ աշխատանքով արժևորելու և նորոգելու անցյալից մեզ ավանդված ազգային-հոգևոր արժեքները:

ՎԱՐՈՒԺԱՆ ՍՐԿ. ՏԵՐՏԵՐՅԱՆ